

Statens vegvesen

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

HØRINGSFRIST: 31. MAI 2010

ENDRINGENE FORESLÅS Å TRE I KRAFT: 1. JULI 2010

Det er foretatt endringer i følgende bestemmelser: *(Merk høyre tallkolonne referere seg til sidetall i dette dokumentet)*

§ 1 Virkeområde.....	3
§ 2 Definisjoner	3
§ 6 Utdanningen	4
§ 9 Komprimert grunnutdanning, begrensede rettigheter	4
§ 10 Krav om individuell kjøretrening i grunnutdanningen	5
§ 11 Utvidelse av kompetanseområde.....	6
§ 12 Krav om regelmessig etterutdanning	6
§ 13 Gjennomføring av etterutdanning	7
§ 15 Fjernundervisning og bruk av simulator i undervisningen.....	8
§ 16 Teoretisk prøve.....	9
§ 17 Sensur, rett til å klage, ny prøve	9
§ 18 Godkjenning av lærested	10
§ 19 Administrative krav til lærestedet m.m.	10
§ 20 Faglige og pedagogiske krav til lærestedet m.m.	11
§ 21 Elevfortegnelse	12
§ 22 Godkjenning for fjernundervisning og simulator	12
§ 23 Yrkessjåførutdanning i offentlig videregående skole.....	13
§ 24 Godkjenning av undervisningsansvarlig.....	14
§ 25 Undervisningsansvarligs plikter	14
§ 26 Krav til personell som skal undervise i grunnutdanningen.....	14
§ 28 Krav til personell som skal undervise i etterutdanningen	15
§ 30 Kontroll og tilsyn med lærested	15
§ 31 Samarbeidsplikt med tilsynsmyndighetene.....	15
§ 35 Gyldighetstid, utstedelse og fornyelse av bevis	16
§ 43 Mål og timeantall for modul 2 Yrkessjåførens sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.....	17
§ 44 Mål og timeantall for modul 3 Kjøretøyteknikk og optimal bruk av tunge kjøretøy	17
§ 46 Mål og timeantall for modul G5 Godstransport i praksis	17
§ 48 Mål og timeantall for modul P5 Persontransport i praksis	18
§ 49 Mål og timeantall for modul 6 Sikker atferd på veg	18
§ 50 Etterutdanningen	20
§54 Gebyr.....	25
Vedlegg 1 § 5 Yrkessjåførbevisets bakside	25

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

Kommentarer til forslag til endringsforskrift til forskrift 16. april 2008 nr 362: Forskrift om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåførere (yrkessjåførersforskriften)

Den vesentlige endringen i denne høringen er yrkessjåførersforskriften § 50.

For øvrig har vi gjennomgått samtlige bestemmelser i forskriften. Det er foreslått opphevelser, endringer og justeringer i noen av bestemmelsene.

Gjennomgående forslag til endringer i forskriften er at alle tallstørrelser skal benevnes med ”tall”, ikke ”bokstaver”. I henhold til veiledning i lovteknikk og lovforberedelse som er utgitt av Justisdepartementets lovavdeling anføres:

”Tallstørrelser kan skrives enten med bokstaver eller med sifre (Titallsystem). Det samme gjelder brøker. Normalt bør tallstørrelser under 13 skrives med bokstaver, med mindre sammenhengen med andre tallstørrelser tilsier noe annet.”

Forskriften inneholder mange tallstørrelser i området mindre og større enn 13.

Vegdirektoratet har mottatt synspunkter på denne blandingen av Titallsystem og tall benevnt med bokstaver. Flere mener at blandingen virker forvirrende. Vi har også kort skissert problemstillingen for Justisdepartementet og Språkrådet som også ser at dette kan virke forvirrende for leseren.

Vegdirektoratet har derfor vurdert det dit hen at det blir mer ryddig og oppleves mer leservennlig ved at man konsekvent forholder seg til tallstørrelser (Titallsystem) slik vi foreslår i denne forskriften. Vi foreslår derfor en gjennomgående endring til Titallsystem.

Hver bestemmelse, hvor endring til Titallsystem er foretatt, er ikke kommentert.

For øvrig er det gjort følgende gjennomgående endringer:

1. Vi forholder oss konsekvent til formen ”*fram*” ikke ”*frem*” da vi anser fram som mer benyttet i dagens språkbilde.
2. Ved henvisning til en bestemmelse (paragraf) så benyttes konsekvent formen ” *etter bestemmelsene i*” ikke ”*etter reglene i*” da vi anser formen bedre juridisk sett.
3. TSK-registeret kalles nå ”*Statens vegvesen elektroniske register*”. Det vil sannsynligvis på noe sikt komme nye løsninger for elektronisk registrering av trafikkskole, sensor og kursarrangør. Å knytte dette opp til egnavnet TSK finner vi derfor ikke hensiktsmessig. Det som ønskes formidlet er at dataene skal registreres elektronisk inn i et register hos Statens vegvesen.

Hver bestemmelse, hvor ovennevnte 3 endringer er foretatt er ikke kommentert.

Følgende notasjoner gjøres gjeldende i høringen:

Ved opphevelse:	Ny bestemmelse <i>kursiveres</i>
Ved endring:	Endringen <i>kursiveres</i>
Ved utelatelse av ord:	Ordet før utelatelsen og ordet etter utelatelsen <i>kursiveres</i>

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 1 Virkeområde

§ 1 første ledd oppheves og nytt første ledd foreslås å lyde

Forskriften gjelder for fører som vil erverve eller fornye retten til mot vederlag å utføre person- eller godstransport med kjøretøy i førerkortklassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE på veg åpen for alminnelig trafikk. Forskriften omhandler krav til grunn- og etterutdanning, prøver, gebyr, bevis, samt vilkår for godkjenning og drift av lære- og prøvesteder, herunder krav til personell. Krav i denne forskriften kommer i tillegg til krav om førerett etter forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.

KOMMENTARER til § 1 nytt første ledd

I forslaget har vi endret på oppbyggingen av bestemmelsen. Vi har tidligere blandet hvem forskriften gjelder for og hva den omhandler. Dette anser vi for å være ulogisk.

Vi foreslår derfor å dele første punktum inn i to nye punktum hvor vi starter med å omtale hvem forskriften gjelder for, som er fører.

I neste nye punktum presiserer vi hva forskriften foreslås å omhandle, ”krav til grunn- og etterutdanning, prøver, gebyr, bevis, samt vilkår for godkjenning og drift av lære- og prøvesteder, herunder krav til personell”.

Tidligere omhandlet bestemmelsen bare ”krav til grunnutdanning, prøve og etterutdanning”.

Vegtrafikkloven § 29 andre ledd er hjemmelen for yrkessjåførforskriften. I tillegg til å omhandle krav til ”grunnutdanning, prøve og etterutdanning” omhandler den også ”krav til gebyr, bevis, samt vilkår for godkjenning og drift av lære- og prøvesteder, herunder krav til personell”

Ved denne endringen vil andre punktum i forskriften presist gjenspeile Vegtrafikkloven § 29 andre ledd.

Siste punktum i § 1 første ledd forblir uendret.

§ 2 Definisjoner

§ 2 andre ledd foreslås å lyde

Med å utføre person- eller godstransport menes også kjøring uten last i forbindelse med transporten.

Nåværende andre ledd foreslås som tredje ledd
Nåværende tredje ledd foreslås som fjerde ledd.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

KOMMENTARER til § 2 endring av andre ledd

Det ønskes å fange opp kjøring med tomt kjøretøy mellom de ulike transportoppdragene. Denne form for "tomkjøring" skal anses å være en del av transporten og er som oftest innkalkulert i transportoppdraget, noe som gjør at kjøringen må anses å være "mot vederlag". Kjøring uten last er foreslått for å unngå tvil omkring transportplanleggingen.

§ 6 Utdanningen

§ 6 første ledd endres og første punktum foreslås å lyde

Yrkessjåførkompetanse oppnås ved å gjennomføre grunnutdanning og etterutdanning etter *bestemmelsene* i dette kapitlet. Grunnutdanning og etterutdanning skal gjennomføres i samsvar med læringsmålene og krav til innhold i utdanningen som er gitt i forskriften.

§ 6 Nytt tredje ledd foreslås å lyde

Kurs i sikring av last etter bestemmelsene i § 46 b tillates gjennomført med inntil 12 elever og kurs i ulykkesberedskap etter bestemmelsene i § 43 h gjennomføres med inntil 16 elever.

KOMMENTARER til § 6 nytt tredje ledd

Det finnes bestemmelser i yrkessjåførforskriften under emnene sikring av last i § 46 b og ulykkesberedskap § 43 h, hvor det skal være grupper på inntil 24 personer. Begrunnelsen for mindre grupper er for å legge til rette en stor grad av delaktighet av deltakerne i utdanningen, tilsvarende krav i føreropplæringen. Bestemmelsen er inntatt for å presisere at det finnes unntak fra hovedreglen på inntil 24 elever.

§ 6 nytt fjerde ledd foreslås å lyde:

Det tillates bare 8 undervisningstimer i løpet av en dag.

KOMMENTARER § 6 nytt fjerde ledd

Det er kommet signaler på at det gjennomføres lange undervisningsøkter innen grunnutdanningen. Vi foreslår derfor å samstemme dette med tilsvarende bestemmelse som den europeiske avtale om internasjonal veitransport av farlig gods (ADR). Ref. del 8 marg nr. 8.2.2.4.4

§ 9 Komprimert grunnutdanning, begrensede rettigheter

§ 9 Endring av overskrift foreslås å lyde

§ 9 Komprimert grunnutdanning og aldersbegrensede rettigheter

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

KOMMENTARER til § 9 endring av overskrift

Endringen foreslås fordi mange spørsmål har omhandlet forskjellen mellom full og komprimert utdanning. Vi mener at man ved å få presisert **alders**begrensede rettigheter i overskriften kommer det klarere fram at komprimert utdanning, istedenfor full utdanning, kan gjennomføres av alle dersom man tilfredsstiller alderskravene. Tilfredsstilles ikke alderskravene må full utdanning gjennomføres.

§ 9 Nytt tredje ledd foreslås å lyde.

Person som har bestått eksamen til fagbrev som yrkessjåfør i henhold til direktiv 76/914/EØF er unntatt fra alderskravet i andre ledd bokstav b.

KOMMENTARER til § 9 nytt tredje ledd

Person som har bestått eksamen (fagbrev som yrkessjåfør) for godstransport før 10. september 2009 og som har hatt sin utdanning etter direktiv 76/914/EØF, som ble opphevet i artikkel 15 direktiv 2003/59 (yrkessjåførdirektivet) unntas fra alderskravet i yrkessjåførforskriften § 9 andre ledd bokstav b. Dette betyr at personer som har fullført sin yrkesutdanning etter direktiv 76/914/EØF før oppnådd førerkortalders (21 år) for klasse C og CE kan fortsette som yrkessjåfør etter de nye bestemmelsene.

En person som har tilegnet seg fagbrev som 19-20 åring, kan etter denne bestemmelse utøve sitt yrke som yrkessjåfør slik forskriften regulerer. Denne bestemmelsen vil ha virkning fram til disse personene har oppnådd førerkortalders. Regelen vil derfor ikke bli praktisert fra 1. januar 2012.

§ 10 Krav om individuell kjøretrening i grunnutdanningen

§ 10 første ledd endres og første punktum foreslås å lyde

Eleven skal gjennomføre 20 timer individuell kjøretrening ved fullstendig grunnutdanning og 10 timer individuell kjøretrening ved komprimert grunnutdanning.

§ 10 siste punktum i første ledd endres og foreslås å lyde

Gjennomført sikkerhetskurs på veg for tunge klasser godskrives som 2 timer individuell kjøretrening *etter bestemmelsene i § 49.*

KOMMENTARER til § 10 endring av siste punktum i første ledd

Det er ingen realitetsendring ved å innføre teksten ”*etter bestemmelsene i § 49*” i denne bestemmelsen. Den blir gjentatt i yrkessjåførforskriften § 49 og er kun en presisering.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 11 Utvidelse av kompetanseområde

§ 11 Endring av overskrift som foreslås å lyde

§ 11 Utvidelse av kompetanseområde og *aldersbegrensede rettigheter*

KOMMENTARER til § 11 endring av overskrift

Endringen foreslås fordi mange spørsmål har omhandlet forskjellen mellom full og komprimert utdanning. Vi mener at man på denne måten får klarere frem at komprimert utdanning, istedenfor full utdanning, kan gjennomføres av alle dersom man tilfredsstillter alderskravene, altså *aldersbegrensede rettigheter*. Dette tilsvarer beskrivelsen i § 9.

§ 11 endres og foreslås å lyde

Ved å gjennomføre 70 timer utdanning, hvor 5 timer utgjør individuell kjøretrening, og bestå teoretisk prøve i emner relatert til persontransport kan *yrkessjåførkompetanse* for godstransport utvides til også å gjelde persontransport. På tilsvarende måte kan *yrkessjåførkompetanse* for persontransport utvides til også å gjelde godstransport.

Yrkessjåførkompetanse kan også utvides ved å gjennomføre 35 timer komprimert utdanning, hvor 5 timer utgjør individuell kjøretrening og bestå teoretisk prøve i emner relatert til person- eller godstransport. Dette gjelder uavhengig av om grunnleggende *yrkessjåførkompetanse* er oppnådd ved fullstendig eller komprimert utdanning. Utvidet *yrkessjåførkompetanse* ved 35 timers komprimert utdanning er underlagt aldersbegrensningene i § 9.

Utvidelse av yrkessjåførkompetanse skal ikke medføre repetisjon av emner fra grunnutdanningen.

KOMMENTARER til endringene av § 11

Det foreslås å erstatte "kompetanse" med "*yrkessjåførkompetanse*". Dette er en presisering av hvilken kompetanse det menes.

Vi foreslår også å erstatte "yrkessjåførbevis" med "*yrkessjåførkompetanse*". Som et resultat av mer kunnskap får man et bevis. Det er derfor yrkessjåførkompetansen som utvides fra gods- til persontransport og omvendt.

Gjennomgående omtaler nå denne bestemmelsen "*yrkessjåførkompetanse*". Etter Vegdirektoratets formening har dette en klargjørende og presiserende effekt.

§ 12 Krav om regelmessig etterutdanning

§ 12 endres og foreslås å lyde

For å opprettholde yrkessjåførkompetanse skal den enkelte gjennomføre etterutdanning innen hvert femte år etter at bevis for yrkessjåførkompetanse ble utstedt første gang eller fornyet. Etterutdanningen gjennomføres som 35 timer undervisning fordelt på 6 moduler. Den

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

som etter § 3 er unntatt fra kravet om grunnutdanning må for å opprettholde yrkessjåførkompetanse gjennomføre etterutdanning første gang etter *bestemmelsene* gitt i § 51 og § 52.

KOMMENTARER til endringer av § 12

I ettertid har arbeidet med etterutdanningen vist at det ikke er 5 moduler, men 6 moduler som det skal undervises i. Av den grunn har man endret tallet fra 5 moduler til *6 moduler*.

Henvisningen til ”tredje ledd” i tredje punktum foreslås fjernet fordi vi ser det som hensiktsmessig, av hensyn til senere vedlikehold av forskriften, å bruke kortest mulig henvisninger der dette er mulig. Likeledes har vi slettet ”sin” som vi mener rent språklig bør slettes.

§ 13 Gjennomføring av etterutdanning

§ 13 første ledd første punktum oppheves og nytt første ledd første punktum foreslås å lyde

Etterutdanningen skal avholdes slik det fremkommer av bestemmelsene i § 50.

KOMMENTARER til § 13 nytt første ledd første punktum

§ 13 omhandler gjennomføringen av etterutdanningen på overordnet nivå og målene er detaljert beskrevet i bestemmelsene i § 50.

§ 13 første ledd andre punktum endres og foreslås å lyde

Person som ønsker å opprettholde yrkessjåførkompetanse for både person- og godstransport skal gjennomføre *5 dager med 7 timers sammenhengende varighet*, hvorav minst en *dag* må være spesielt relatert til persontransport og en *dag relatert* til godstransport.

KOMMENTARER til endring av § 13 første ledd andre punktum

For å oppfylle minstekravet på 35 timer må etterutdanningen som minimum gjennomføres på ”*5 dager*”. Vi har forholdt oss til ”*7 timers sammenhengende varighet*” slik det fremkommer i direktivet 2003/59/EF artikkel 3 bokstav b.

Tidligere sto det 5 moduler i denne bestemmelsen. Dette var ikke korrekt da det er 6 moduler.

Hvis man ønsker kompetanse innenfor begge fagområdene (person og gods) så regulerer direktiv 2003/59/EF at timeantallet ikke skal øke utover 35 timer. For å tilfredsstille dette kravet må ordlyden i forskriften tilpasses direktivets ordlyd slik at minst 7 timer omhandler tema fra persontransport og minst 7 timer omhandler tema fra godstransport.

I grunnopplæringen er persontransport oppdelt i modul P4 og P5 og innen godstransport oppdelt i modul G4 og G5. Ordlyden tar sikte på å trekke en tydelig grense på at en dag skal omhandle modulene P4 og P5 og en dag omhandle modulene G4 og G5.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 13 andre ledd endres og foreslås å lyde

Etterutdanningen skal fullføres innen 6 måneder etter at den første av de 35 timene er gjennomført *uavhengig bytte av lærested*. Det skal tas hensyn til påbegynt etterutdanning når en yrkessjåfør *bytter* lærested før etterutdanningen er fullført.

KOMMENTARER til § 13 andre ledd

For noen yrkessjåfører kan det være behov å bytte lærested av ulike årsaker. Uansett bytte av lærested så løper tiden for hele utdanningsløpet slik at det ikke er mulig å nullstille tidshorisonten på 6 mnd.

Det er anledning til å innfortolke rimelige pauser i timebegrepet der dette faller naturlig i forhold til den aktuelle undervisningen. Samtidig er dette en presisering slik at det ikke er tvil om at det ikke skal være mulig å ta etterutdanning for eksempel mellom ”delte skift”.

I siste punktum har vi endret verbet ”skifter” til ”bytte”.

§ 15 Fjernundervisning og bruk av simulator i undervisningen

§ 15 første ledd endres og foreslås å lyde

Lærested med særlig godkjenning etter § 22 kan tilby *yrkessjåførutdanning* ved bruk av fjernundervisning og *avansert simulator i full skala* i de deler av *yrkessjåførutdanningen* som godkjenningen omfatter.

KOMMENTARER til endring av § 15 første ledd

Bestemmelsen har blitt mer spesifikk med hensyn til type simulator. Begrepet ”avansert simulator” stammer fra den danske oversettelsen av direktivet. I den engelske teksten beskrives denne som ”top-of-the-range” simulator. Etter vår forståelse av begrepet vil dette begrepet kunne beskrives som en avansert simulator i full skala. Nettopp begrepet ”*avansert simulator i full skala*” er tatt inn i forslaget.

Vi har også presisert begrepet utdanning til ”*yrkessjåførutdanning*”.

§ 15 fjerde ledd endres og foreslås å lyde

Ved fullstendig grunnutdanning kan maksimalt 8 timer av den individuelle kjøretreningen gjennomføres i simulator, og maksimalt 4 timer ved komprimert utdanning.

§ 15 nytt femte ledd foreslås å lyde

I etterutdanningen kan avansert simulator i full skala benyttes etter bestemmelsene i § 49 andre ledd bokstav b i emnet optimal bruk av tunge kjøretøy.

KOMMENTARER til § 15 nytt femte ledd

I etterutdanningen vil bruk av simulator begrense seg til ”optimal bruk av tunge kjøretøy”.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

I § 50 er det beskrevet hvor mye av utdanningen som er obligatorisk kjøring. Direktivet åpner for en direkte timeoverføring av praktisk kjøring på veg og til simulator, og vi ser det dermed som riktig å beholde kravet om 2 timer kjøring.

§ 16 Teoretisk prøve

§16 første ledd andre punktum endres og foreslås å lyde

Teoretisk prøve kan avlegges når all undervisning er gjennomført og registrert i *Statens vegvesen elektroniske register*.

§ 17 Sensur, rett til å klage, ny prøve

§ 17 tredje ledd endres og foreslås å lyde

Dersom prøven ikke består kan ny prøve tidligst gjennomføres etter 2 uker.

§ 17 nytt fjerde ledd som foreslås å lyde

Kandidaten kan bare bruke hjelpemidler godkjent av regionvegkontoret. Blir kandidaten tatt for fusk eller forsøk på fusk skal prøven anses som ikke bestått.

KOMMENTARER til § 17 nytt fjerde ledd

Regionvegkontoret godkjenner hjelpemidlene, jf trafikkopplæringsforskriften.

Fusk til yrkessjåførutdanningen er ikke forskjellig fra fusk til annen trafikkopplæring. Vegdirektoratet ønsker derfor å behandle reaksjoner ved fusk på mest mulig lik måte uavhengig type opplæring. Problemstillingen er under vurdering og det diskuteres ulike alternativer som blant annet karantene, bot, anmeldelse mv. Det må i den forbindelse tas stilling til forbudet mot eventuell dobbeltstraff.

Foreløpig har vi ikke konkludert, og vi ønsker synspunkter på problemstillingen.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 18 Godkjenning av lærested

§ 18 siste punktum endres og foreslås å lyde

Godkjenningen registreres i *Statens vegvesen elektroniske register*.

§ 19 Administrative krav til lærestedet m.m.

§ 19 Overskrift foreslås å lyde

§ 19 Administrative krav til *lærestedet*

KOMMENTARER til § 19 overskrift

Vi har strøket *m.m.* tilslutt i overskriften da det er upresist og uttrykket har heller ikke betydning i sammenhengen

§ 19 bokstav a endres og foreslås å lyde

a) disponere relevant utstyr, undervisningslokale og områder som er nødvendig for å gjennomføre den undervisning lærestedet er godkjent for, *samt disponere utstyr i henhold til forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve § 5-7 og § 5-9 der det tilbys utdanning etter bestemmelsene i § 43 andre ledd bokstav h og etter bestemmelsene i § 46 andre ledd bokstav b.*

KOMMENTARER til endringen av § 19 bokstav a

Vi har funnet grunnlag for å presisere denne bestemmelsen med hensyn til utstyret man må disponere for å gjennomføre den undervisning lærestedet er godkjent for i modul 2 emne 2.8 og modul G5 emne 5.2. Denne presiseringen kommer som tillegg i gjeldende bestemmelse.

For å sikre måloppnåelse og så lik praksis som mulig, krever vi at lærestedene skal ha samme utstyr for å gjennomføre etterutdanning av yrkessjåfører innen ulykkesberedskap og sikring av last, som for grunnutdanningen. Dette begrunnes med at etterutdanningen skal være praktisk rettet og riktig utstyr blir dermed en viktig faktor for en vellykket gjennomføring av utdanningen. Vi har også funnet det presiserende å henvise til forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve med hensyn til å disponere utstyr.

§ 19 e endres og foreslås å lyde

e) hvert halvår melde til regionvegkontoret fullstendig oversikt over det undervisningspersonell lærestedet benytter og har benyttet siste *6 måneder*, inkludert relevant informasjon om den enkeltes utdannings- og yrkesbakgrunn

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 19 bokstav f endres og foreslås å lyde

f) før undervisningen starter informere eleven skriftlig om forhold av betydning for utdanningen, herunder lærestedets navn, rutiner for bestilling og avbestilling av undervisningstimer samt varighet, *frammøteplikt*, innhold og pris for *utdanningen*.

KOMMENTARER til endringen av § 19 bokstav f

Vegdirektoratet mener at det er grunnlag for å pålegge lærestedet plikten å informere eleven om kravene til frammøte siden dette direkte kan medføre at eleven ikke får godkjent opplæringen. Det skal føres frammøtelister jf § 30.

Dessuten mener vi at lærestedet har plikt til å informere eleven om prisen for hele utdannelsen, ikke bare timeprisen, jf også § 25 i.

§19 bokstav g endres og foreslås å lyde

g) elektronisk melde til *Statens vegvesen elektroniske register* opplysninger om hvilken modul den enkelte elev har gjennomført og tidspunkt for gjennomføring senest 14 dager etter at eleven har avsluttet den aktuelle modulen.

§ 19 bokstav h endres og foreslås å lyde

h) 3 uker på forhånd skriftlig melde til regionvegkontoret om endring i forhold som har betydning for godkjenningen, herunder *opphør av lærestedet*, skifte av eier eller undervisningsansvarlig. *Ved flytting av lærested skal ny godkjenning finne sted.*

KOMMENTARER til endringen i § 19 bokstav h

Vi mener at det er et rimelig krav at lærestedet har plikt til på forhånd å varsle om større endringer. Dette er endringer som ikke vil skje fra den ene dagen til den andre. Vi anser derfor 3 uker å være en rimelig tidsfrist.

”eller flytting” er fjernet fra eksisterende bestemmelse første punktum da flytting omhandles i nytt andre punktum.

Vi har også funnet det hensiktsmessig å be om en ny godkjenning etter § 18 dersom lærestedet flyttes (geografisk/endrer adresse). Dette for å sikre at lærestedet oppfyller kravet om å ha tilgjengelig utstyr og materiell som er nødvendig for å gjennomføre utdanningen som beskrevet i godkjent undervisningsplan. Dette omfatter også de kjørerutene man ønsker å benytte i modul 6 som må være godt kjent for undervisningspersonellet.

§ 20 Faglige og pedagogiske krav til lærestedet m.m.

§ 20 Overskrift foreslås å lyde

§ 20 Faglige og pedagogiske krav til *lærestedet*

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

KOMMENTARER til § 20 overskrift

Vi har strøket *m.m.* da det er upresist og uttrykket har heller ikke betydning i sammenhengen

§ 21 Elevfortegnelse

§ 21 første ledd endres og foreslås å lyde

Lærestedet skal fortløpende føre elevfortegnelse med navn, adresse, fødselsnummer, når eleven begynte og sluttet, *undervisningsframmøte*, samt hvilke deler av utdanningen eleven har gjennomført ved lærestedet.

§ 21 andre ledd første punktum endres og foreslås å lyde

Elevfortegnelsen skal oppbevares i ”5 år”.

§ 22 Godkjenning for fjernundervisning og simulator

§ 22 første ledd endres og foreslås å lyde

Vegdirektoratet kan etter søknad gi godkjenning for å tilby deler av grunnutdanningen gjennom *fjernundervisning*. I tillegg til opplysningene i § 18 andre ledd skal tekniske, faglige og pedagogiske forutsetninger for å tilby *fjernundervisning framgå* av søknaden.

KOMMENTARER til endring av § 22 første ledd

Dette leddet omhandler nå bare fjernundervisning. Bruk av simulator er fjernet.

§ 22 nytt andre ledd foreslås å lyde

Vegdirektoratet kan etter søknad gi godkjenning for avansert simulator i full skala i deler av grunn- og etterutdanningen. I tillegg til opplysningene i § 18 andre ledd skal faglige og pedagogiske opplegg, simulators funksjonalitet og tekniske spesifikasjoner fremgå av søknaden.

KOMMENTARER til § 22 nytt andre ledd

Denne bestemmelsen er nå tilpasset bruk av simulator. Det er lagt vekt på at dersom simulator skal benyttes så skal simulators funksjonalitet og tekniske spesifikasjoner spesifiseres i søknaden. Dette for å sikre at det er en avansert simulator i full skala.

§ 22 Tidligere annet ledd blir tredje ledd som endres og foreslås å lyde

Godkjenningen registreres i *Statens vegvesen elektroniske register*.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 23 Yrkessjåførutdanning i offentlig videregående skole

§ 23 første ledd endres og foreslås å lyde

Videregående skole som utpekes av skoleeier, kan tilby *grunnutdanning* etter denne forskriften som en del av videregående opplæring etter lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).

KOMMENTARER til endring av § 23 første ledd

I følge opplæringsloven har Fylkeskommunene, skoleeier, det overordnede ansvar for hele opplæringen, også den delen som foregår i bedrift. Fylkeskommunene kan utpeke videregående skoler til å tilby opplæring etter denne forskriften. Innen hver Fylkeskommune er det opptil flere videregående skoler som tilbyr hele eller deler av utdanningen som fører til yrkessjåførfaget. Utdanningsdirektoratet viser til hvordan de ivaretar bestemmelsene i yrkessjåførforskriften som Utdanningsdirektoratet har fått fritak fra. Dette hjemles i opplæringsloven kapittel 3 om videregående opplæring og kapittel 4 om videregående opplæring i bedrift med tilhørende forskrifter. Med bakgrunn i dette er utdanning endret til grunnutdanning for å presisere hvilken utdanning dette gjelder.

Vi har også funnet grunnlag for å presisere at det gjelder yrkessjåførforskriften ved å benytte ordet ”*denne*”.

§ 23 andre ledd endres og foreslås å lyde

Pliktene etter § 18 til § 22, kapittel 4, § 26, og § 29 og kapittel 6 gjelder ikke for videregående skoler. Kontroll og tilsyn med videregående skoler som tilbyr grunnutdanning etter forskriften gjennomføres etter *bestemmelsene* gitt i og med hjemmel i opplæringslova.

KOMMENTARER til endring av § 23 andre ledd

§ 28 er fjernet fordi opplæringsloven med tilhørende forskrifter hjemler bare grunnutdanningen. Hvis videregående skole vil tilby etterutdanning må det søkes om å bli godkjent som lærested etter bestemmelsene beskrevet i forskriften.

§ 23 siste ledd endres og foreslås å lyde

Før eleven kan avlegge prøve hos regionvegkontoret, skal *skoleeier* elektronisk ha meldt til *Statens vegvesen elektroniske register* at eleven har gjennomført alle moduler.

KOMMENTARER til endring av § 23 siste ledd

Elever kan starte sin utdanning på en gitt skole og flytte til en ny skole året etter, deretter starte på en landslinje som et tredje sted og så tilslutt fullføre fagutdanningen i en transportbedrift. I praksis betyr dette at de ulike moduler kan være gjennomført på forskjellige steder. På grunn av eventuelle flyttinger og kravet til at alle moduler skal være gjennomført og meldt til (TSK-registret) Statens vegvesen elektroniske register før prøve hos regionvegkontoret, er skolen byttet ut med skoleeier.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

Det er ikke krav om ytterligere 280 timer fullstendig grunnutdanning jf yrkessjåførforskriften for elever som følger et 4-årig utdanningsløp i videregående skole. Dette er basert på bakgrunn av kompetansemålene i felles programfag som elevene skal gjennomføre.

§ 24 Godkjenning av undervisningsansvarlig

§ 24 første ledd første punktum endres og foreslås å lyde

Lærestedet skal ha en undervisningsansvarlig som er godkjent av regionvegkontoret og registrert i *Statens vegvesen elektroniske register*.

§ 24 første ledd siste punktum endres og foreslås å lyde

En og samme person kan kun være undervisningsansvarlig for ett lærested.

KOMMENTARER til endring av § 24 første ledd siste punktum

Dette er kun en presisering. Det må være ”en og samme person”.

§ 25 Undervisningsansvarligs plikter

§ 25 Nye 2 siste bokstaver henholdsvis bokstav h og bokstav i foreslås å lyde

h) kunne dokumentere elevens frammøte under utdanningen.

i) ha en plan for hvordan gjennomføre tapt undervisning for elever med manglende frammøte utover bestemmelsen i § 14.

KOMMENTARER til § 25 ny bokstav h og bokstav i

Vegdirektoratet har funnet det riktig å presisere undervisningsansvarliges plikter på to områder som vi mener ikke kommer klart nok frem i gjeldende forskrift. Frammøte er svært viktig i forskriften og det kreves minst 90 % frammøte på grunnutdanningen og fullt frammøte på etterutdanningen. Det er ingen andre enn undervisningsansvarlige som kan påse frammøte og derav dokumentere dette.

Likeledes må undervisningsansvarlige kunne fremlegge en plan for å gjennomføre tapt undervisning for elever med manglende frammøte utover bestemmelsen i § 14. Kompensasjon for eventuelt tapt undervisning kan avtales mellom elev og lærestedet, jf § 19 f hvor eleven skal få vite pris for utdanningen.

§ 26 Krav til personell som skal undervise i grunnutdanningen

§ 26 første ledd og andre ledd endres og foreslås å lyde

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

Person som har faglig og pedagogisk høyere utdanning tilsvarende minst 150 studiepoeng, *hvorav* minst 30 studiepoeng i pedagogiske fag, kan undervise i de emner som har en relevant faglig sammenheng med vedkommendes utdanning.

Trafikklærere som oppfyller vilkårene i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. § 6-2 jf. § 6-8, § 6-9 eller § 6-11, kan undervise i emner som har relevant faglig sammenheng med vedkommendes utdanning.

KOMMENTARER til endringene i § 26 første og andre ledd

Vegdirektoratet anser forslaget ”hvorav” å være språklig bedre og meningen uttrykkes klarere.

I andre ledd har det vært nødvendig å henwise til ”§ 6-9” til bestemmelse i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve. Likeledes er henvisning til § 6-12 strøket.

§ 28 Krav til personell som skal undervise i etterutdanningen

§ 28 andre og tredje ledd endres og foreslås å lyde

Person med fagbrev og minst 5 års relevant yrkeserfaring kan undervise i emner i etterutdanningen som står i en faglig sammenheng med vedkommendes fagutdanning.

Person som oppfyller kravet i § 27 eller har minst 5 års dokumentert erfaring som yrkessjåfør med relevant kjøretøy, kan undervise i individuell kjøretrening i etterutdanningen.

§ 30 Kontroll og tilsyn med lærested

§ 30 første ledd endres og foreslås å lyde

Lærestedet skal være tilgjengelig for tilsyn fra regionvegkontoret. Undervisningsplaner, elevfortegnelse, lister over *frammøte og register* for gjennomført opplæring, skal være tilgjengelig for *regionvegkontoret*.

KOMMENTARER til endringer i § 30 første ledd

Det skal føres *frammøtelister*, ikke fraværslister. Av den grunn er begrepet ”fravær” fjernet i ny bestemmelse.

Tilsynsmyndighet er ikke noe begrep i forskriften. Tilsyn utføres av *regionvegkontoret* som er tilsynsmyndighet.

§ 31 Samarbeidsplikt med tilsynsmyndighetene

§ 31 Overskrift foreslås å lyde

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 31 Samarbeidsplikt med *regionvegkontoret*

KOMMENTARER til § 31 overskrift

Tilsynsmyndighet er ikke noe begrep i forskriften. Tilsyn utføres av *regionvegkontoret* som er tilsynsmyndighet.

§ 31 endres og foreslås å lyde

Undervisningsansvarlig, øvrig undervisningspersonell og andre tilsatte plikter å gi de opplysninger om virksomheten som *regionvegkontoret* krever. *Personellet skal også framvise og utlevere for kontroll dokumenter eller utstyr som angår yrkessjåførutdanningen og virksomheten for øvrig.* Er opplysningene lagret elektronisk kan regionvegkontoret kreve datert utskrift undertegnet av undervisningsansvarlig.

KOMMENTARER til endring av § 31

Første punktum er nå delt i to punktum.

Tilsyn utføres av regionvegkontoret som er tilsynsmyndighet.

I tillegg er det gjort en språklig presisering i andre punktum med hensyn til hvem som skal fremvise og utlevere for kontroll dokumenter eller utstyr som angår yrkessjåførutdanningen og virksomheten for øvrig. Dette er en plikt som omfatter alt personellet som er ansatt i virksomheten.

§ 34 første punktum endres og foreslås å lyde

Bevis for yrkessjåførkompetanse skal slik det *framgår* av vegtrafikkloven 18. juni 1965 nr. 4 § 29 medbringes under kjøring.

§ 35 Gyldighetstid, utstedelse og fornyelse av bevis

§ 35 første ledd andre punktum endres og foreslås å lyde

Bevis for yrkessjåførkompetanse er gyldig i 5 år fra beviset ble utstedt første gang eller fornyet.

§ 35 Nytt andre ledd som foreslås å lyde

Dersom bevis for yrkessjåførkompetanse ikke tas ut innen 3 år etter at teoretisk prøve er bestått må kandidaten avlegge ny teoriprøve.

KOMMENTARER til § 35 nytt andre ledd

For de antatt svært få tilfeller som ikke henter sitt bevis er denne bestemmelse innført i overensstemmelse med trafikkopplæringsforskriften § 29-1 siste ledd.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 35 Nåværende andre ledd endres og foreslås å lyde

Med mindre annet *framgår* av dette kapittelet utstedes bevis for yrkessjåførkompetanse ved at en harmonisert EØS-fellesskapskode avmerkes i førerkortet

§ 35 fjerde ledd andre punktum endres og foreslås å lyde

Søknad om fornyelse av bevis skal fremmes for regionvegkontoret innen *3 måneder* etter at etterutdanningen er gjennomført for å gi grunnlag for fornyelse.

KOMMENTARER til endring av § 35 fjerde ledd andre punktum

Gammelt andre ledd blir nytt tredje ledd.
Gammelt tredje ledd blir nytt fjerde ledd.
Gammelt fjerde ledd blir nytt femte ledd.
Gammelt femte ledd blir nytt sjette ledd.
Gammelt sjette ledd blir nytt sjuende ledd.

§ 43 Mål og timeantall for modul 2 Yrkessjåførens sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

§ 43 siste ledd siste punktum endres og foreslås å lyde

Gjennomført kurs i ulykkesberedskap utgjør *7 timer* opplæring i modul 2.

§ 44 Mål og timeantall for modul 3 Kjøretøyteknikk og optimal bruk av tunge kjøretøy

§ 44 tredje ledd bokstav c endres og foreslås å lyde

c) kjenne kravene om å sikre tilstrekkelig veggrep ved bruk av riktige dekk og *kunne* legge på kjetting

KOMMENTARER til endring av § 44 tredje ledd bokstav c

”*kunne*” er en presisering av et ferdighetsmål som skal utføres og som har uteblitt i eksisterende bestemmelse.

§ 46 Mål og timeantall for modul G5 Godstransport i praksis

§ 46 andre ledd bokstav d endres og foreslås å lyde

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

d) planlegge 2 transportoppdrag som skal gjennomføres i modul 6, ett transportoppdrag med varedistribusjon og ett langtransportoppdrag, med varighet på til sammen 10 timer ved fullstendig grunnutdanning og 5 timer ved komprimert grunnutdanning og kompetanseutvidelse.

§ 46 siste ledd endres og foreslås å lyde

Modul G5 består av 40 timer ved fullstendig grunnutdanning og 20 timer ved komprimert utdanning. Gjennomført kurs i sikring av last utgjør 7 timer opplæring i modul G5. Ved utvidelse av yrkessjåførkompetanse fra persontransport til godstransport skal det gjennomføres 25 timer ved fullstendig grunnutdanning og 13 timer ved komprimert utdanning.

§ 48 Mål og timeantall for modul P5 Persontransport i praksis

§ 48 andre ledd bokstav d endres og foreslås å lyde

d) planlegge 2 transportoppdrag som skal gjennomføres i modul 6, ett med kjøring i rute og ett med turkjøring med varighet på til sammen 10 timer ved fullstendig grunnutdanning og 5 timer ved komprimert grunnutdanning og kompetanseutvidelse.

§ 49 Mål og timeantall for modul 6 Sikker atferd på veg

§ 49 andre ledd bokstav b endres og foreslås å lyde

b) vise optimal utnyttelse av tunge kjøretøy hvor kjøreferdighetene vurderes i tillegg til registrering av start- og sluttidspunkt for kjøringen, forbruk av drivstoff, effektiv kjøretid, komfort samt antall girskifter for automatisk eller manuelt girsystem. Registreringene skal nedtegnes for bruk i senere vurderinger.

KOMMENTARER til endring av § 49 andre ledd bokstav b

Bokstav b er utvidet.

Dette er en mer detaljert beskrivelse av hva som skal registreres og dokumenteres. Med registreres menes at variablene skal måles eksakt. Dokumentasjonen er nedtegninger av registreringene enten på papir eller elektronisk, slik at resultatene kan fremlegges under påfølgende samtaler. Det er viktig at registreringene kan sammenlignes i forhold til hver enkelt tur og for gruppene samlet.

§ 49 siste ledd nytt tredje punktum

Gjennomført sikkerhetskurs på veg for tunge klasser godskrives kun en gang.

KOMMENTARER til § 49 siste ledd nytt tredje punktum

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

Dette betyr at for de som eksempelvis tar grunnutdanning for godstransport får godskrevet ”sikkerhetskurs på veg”, og får dermed ikke godskrevet tilsvarende dersom de eventuelt utvider til persontransport eller omvendt.

De påfølgende punktum følger deretter uendret.

Ved fullstendig grunnutdanning er utgangspunktet 17 timer som godskrives med 2 timer for sikkerhetskurs og vi er da på angjeldende 15 timer.

Ved komprimert grunnutdanning er utgangspunktet 7 timer som godskrives med 2 timer for sikkerhetskurs og vi er da på angjeldende 5 timer.

§ 49 siste ledd endres gjennomgående for endring til Titallsystem

Modul 6 består av 44 timer ved fullstendig grunnutdanning og 24 timer ved komprimert utdanning. Den individuelle kjøretreningen gjennomføres som 2 *timer* optimal utnyttelse av tunge kjøretøy, deretter 15 timer transportoppdrag ved fullstendig grunnutdanning eller 5 *timer* ved komprimert grunnutdanning. *Gjennomført sikkerhetskurs på veg for tunge klasser godskrives kun en gang.* Til slutt gjennomføres 1 *time* selvstendig kjøring med optimal utnyttelse av tunge kjøretøy. Ved utvidelse av yrkessjåførkompetanse fra persontransport til godstransport eller motsatt skal det gjennomføres 15 timer ved fullstendig grunnutdanning og 8 timer ved komprimert utdanning. 5 *timer* individuell kjøretrening skal gjennomføres som 2 *transportoppdrag*.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§ 50 Etterutdanningen

§ 50 oppheves og ny § 50 foreslås å lyde

Etter gjennomført etterutdanningen skal yrkessjåføren oppfylle hovedmålene etter bestemmelsene i § 41.

I etterutdanningen skal yrkessjåfører oppdatere, utdype og repetere kunnskap som er vesentlig for deres arbeid. Etterutdanningen skal gjennomføres etter bestemmelsene i kapittel 2 og være tilpasset yrkessjåførens daglige arbeidsoppgaver i henhold til de øvrige bestemmelsene i kapittel 8.

For person- og godstransport skal yrkessjåføren delta på 14 timer etterutdanning med emner fra modulene 1 til og med 3 etter bestemmelsene i § 42, § 43 og § 44 hvorav minst 4 timer fra modul 2 etter bestemmelsene i § 43 bokstav h og 3 timer fra bokstav f og bokstav i. Utstyr for gjennomføring av ulykkesberedskap skal være i henhold til § 5-7 i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve.

For person- og godstransport skal yrkessjåføren delta på 7 timer etterutdanning med emner fra modul 6 hvor 4 timer gjennomføres etter bestemmelsene i § 49 bokstav b, hvorav 2 timer brukes til for- og etterarbeid, samt til oppsummering og refleksjon mellom de to turene. Kjøringen skal foregå med kjøretøy tilsvarende yrkessjåførens hovedkjøretøy med samme totalvekt på begge turene.

For persontransport skal yrkessjåføren delta på 14 timer etterutdanning med emner fra modul P4 og P5 etter bestemmelsene i § 47 og § 48 hvorav 1 time skal være i henhold til de emner som er omhandlet i § 48 bokstav a.

For godstransport skal yrkessjåføren delta på 14 timer etterutdanning med emner fra modul G4 og G5 etter bestemmelsene i § 45 og § 46 hvorav 4 timer skal være i henhold til emner som er omhandlet i § 46 bokstav b. Utstyr for gjennomføringen for sikring av last skal være i henhold til § 5-9 i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve.

For sammensatt etterutdanning for person- og godstransport skal yrkessjåføren delta på 7 timer etterutdanning med emner fra modul G4 og G5 etter bestemmelsene i § 45 og § 46 hvorav minst 3 timer skal være i henhold til emner som er omhandlet i § 46 bokstav b. Utstyr for gjennomføringen for sikring av last skal være i henhold til § 5-9 i forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve.

For sammensatt etterutdanning for person- og godstransport skal yrkessjåføren delta på 7 timer etterutdanning med emner fra modul P4 og P5 etter bestemmelsene i § 47 og § 48 hvorav minst 1 time skal være i henhold til emner som er omhandlet i § 48 bokstav a.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

KOMMENTARER til ny § 50

Nedenstående beskrivelse foreslås lagt inn i revidert versjon av håndbok 277: Læreplan yrkessjåførutdanningen.

Hovedmål for etterutdanning av yrkessjåfører

Formålet med etterutdanningen er nedfelt i yrkessjåførforskriften § 50 første punktum i form av en henvisning til yrkessjåførforskriftens § 41:

§ 41 Hovedmål for yrkessjåførutdanningen

Etter gjennomført yrkessjåførutdanning skal eleven ha nødvendige kvalifikasjoner for å kunne arbeide som yrkessjåfør mot vederlag i persontransport eller godstransport.

Eleven skal

- a) kjøre optimalt og trafiksikkert
- b) vise profesjonalitet i sin utførelse av yrket
- c) ivareta egen og andres sikkerhet ved arbeid når kjøretøyet står i ro.

Moduler og timefordeling

Lærestedet skal utarbeide undervisningsplaner på grunnlag av modulene og de minimum timerammene som framkommer i tabell 4. Lærestedet har anledning til å kombinere de ulike modulene i vilkårlig rekkefølge, likevel skal samlet undervisningstid være minst 7 sammenhengende klokketimer pr. dag. Hvordan dette er planlagt skal framkomme av undervisningsplanen.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

Tabell 4. Obligatoriske timer

Forslag til timefordeling, timer à 60 minutter:					
Etterutdanning kombinert for person- og godstransport					
Etterutdanning godstransport førerkortklasse C1/C					
Etterutdanning persontransport førerkortklasse D1/D					
Modul 1				Skal minst ha en samlet varighet på 14 timer og tilpasses målgruppen	
Emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov	3	3	3		
Modul 2					
Fastsatt emne: 2.8	4	4	4		
Fastsatt emne: 2.5 og 2.9 inkluderes i emnevalgene tilpasset yrkessjåførens behov	3	3	3		
Modul 3					
Emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov	4	4	4		
Modul P4				Timene i P4 og P5 er samlet 14 timer	Kombinert utdanning 7 timer P4 og P5
Emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov	4		3		
Modul P5					
Fastsatt emne: Sikring av last	1		1		
Øvrige emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov	9		3		
Modul G4				Timene i G4 og G5 er samlet 14 timer	Kombinert utdanning 7 timer G4 og G5
Emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov		4	2		
Modul G5					
Fastsatt emne: Sikring av last		4	3		
Øvrige emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov		6	2		
Modul 6				Timene i modul 6 er totalt 7 timer hvorav 4 er optimal kjøring	
Fastsatt emne: Optimal kjøring	4	4	4		
Øvrige emnevalg tilpasses yrkessjåførens behov	3	3	3		
Obligatorisk timetall for buss	35				
Obligatorisk timetall for lastebil		35			
Obligatorisk timetall for buss og lastebil			35		

Tabell 4 viser obligatoriske timer (klokketimer) for gjennomføring av etterutdanningen. Tall med fet skrift i tabellen, refererer til Ulykkesberedskap i modul 2, lastsikring i modul P5 og G5 samt optimal bruk av tunge kjøretøy i modul 6.

Modulene 1, 2 og 3 består totalt av 14 timer. Den generelle delen i utdanningen dekker etterutdanning for både person- og godstransport.

Den spesielle delen av utdanningen rettet mot persontransport i modulene P4, P5 og 6, skal ha en varighet på minst 21 timer og fordeler seg til 14 timer for modulene P4 og P5 og 7 timer i modul 6.

Den spesielle delen av utdanningen rettet mot godstransport i modulene G4, G5 og 6, skal ha en varighet på minst 21 timer og fordeler seg til 14 timer i modulene G4 og G5 og 7 timer i modul 6.

Skal etterutdanningen omfatte både person- og godstransport, skal modulene P4, P5, G4, G5 og 6 ha en samlet varighet på minst 21 timer. Modul P4, P5, G4 og G5 skal ha en varighet på minst 14 timer som fordeles til 7 timer for persontransport og 7 timer for godstransport. Når sikring av last i modul P5 og G5 gjennomføres samlet for begge transporttypene, skal emnet ha en total varighet på 4 timer. Modul 6 skal ha en varighet på 7 timer og kjøretøyet som

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

benyttes skal være tilsvarende førerkortklasse som kjøretøytypen yrkessjåføren bruker som hovedkjøretøy i sitt daglige arbeid.

Emnevalg i etterutdanningen

Valg av innhold fra de forskjellige modulene må gjøres i forhold til det fastsatte tidsforbruket og behovet den enkelte fører og bedrift har.

Valg av emne fra modul 1 tar utgangspunkt i hovedmålene for modul 1 *vegtransporten og samfunnet*. Det skal fokuseres på aktuelle lovbestemmelser som er vesentlige for føreren, herunder de bestemmelsene som omhandler førerrettigheter og yrkessjåførkompetanse. Kravene til gjennomføring av utdanning og utstedelse av yrkessjåførbevis på trafikkstasjonen innen de tidsfrister som er satt må presiseres.

Undervisningen i modul 2 *Yrkessjåførens sikkerhet, helse og arbeidsmiljø* skal ta utgangspunkt i hovedmålet i forskriften § 43 bokstavene f, h og i. Etterutdanningen skal bidra til at alle tungbilførere skal være ressurspersoner fra det tidspunkt en trafikkulykke eller krisesituasjon oppstår og til profesjonelt utrykningspersonell ankommer jf læreplanens emne 2.8 ulykkesberedskap. Emnet har derfor fått et fastlagt timetall. I de resterende timer skal emnene ergonomi og helse samt kriminalitet og smugling inngå. Ut over dette er det i de resterende timer opp til lærestedet å velge emner fra modul 2 som er relevant for målgruppen utdanningen rettes mot.

I modul 3 *Kjøretøyteknikk og optimal bruk av tunge kjøretøy* er det den seneste tekniske utviklingen innen motorteknologi, aktive og passive førerstøttesystemer som skal vektlegges. Det er samtidig viktig å legge til rette for at denne kunnskapen skal kunne sees i sammenheng med den optimale utnyttelsen av kjøretøyet fra emne 6.2 i modul 6.

I modulene G4 *Godstransportens vilkår* og i P4 *Persontransportens vilkår* skal lærestedet velge ut aktuelle emner som er relevante for målgruppen utdanningen rettes mot.

I modulene G5 *Godstransport i praksis* og P5 *Persontransport i praksis* inngår emne sikring av last med et bestemt timetall. Innholdet i de resterende timer velges etter behov fra øvrige emner i modul G5 og P5 etter hva som er relevant for målgruppen utdanningen rettes mot.

Dekker utdanningen begge transporttyper, skal på tilsvarende måte innholdet i de fastsatte timer til sikring av last hente emner fra P5.1 og G5.2 i henhold til fastsatt timefordeling. Innholdet i de resterende timer velges etter behov fra øvrige emne i modul G5 og P5 etter hva som er relevant for målgruppen utdanningen rettes mot.

I modul 6 *Sikker atferd på vegen* inngår optimal kjøring med 4 fastsatte timer. Innholdet er hentet fra læreplanens emne 6.2. Disse 4 timene deles inn i to økter med varighet på 2 timer hver.

Hver økt fordeles slik:

Økt 1.

1 time brukes til innledning, klargjøring og oppsummering. 1 time skal avsettes til kjøring på

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

en på forhånd fastsatt rute hvor følgende skal registreres: Start- og sluttidspunkt for kjøringen, forbruk av drivstoff, effektiv kjøretid, komfort samt antall girskifter for både automatisk og manuelt girsystem.

Økt 2.

1 time brukes til forberedelse til tur nummer to der innledning og klargjøring med bakgrunn i resultatene fra første økt inngår samt oppsummering og refleksjon av begge øktene. 1 time skal avsettes til kjøring på samme rute som i første økt hvor følgende skal registreres: Start- og sluttidspunkt for kjøringen, forbruk av drivstoff, effektiv kjøretid, komfort samt antall girskifter for både automatisk og manuelt girsystem.

Resterende tid avsettes til andre aktuelle emner i modul 6 som er relevante for bedriften og/eller målgruppen utdanningen rettes mot.

Innmelding av etterutdanningen til Statens vegvesen elektroniske register

Lærestedet skal utforme sin etterutdanning ved å hente lærestoff fra læreplan for grunnutdanning og tilpasse det til den aktuelle transportvirksomhet. Innholdet i den planlagte undervisningen skal framkomme gjennom en helhetlig undervisningsplan for lærestedets tilbud. Metodene man ønsker å benytte skal beskrives på en slik måte at lærestedet synliggjør at de tilfredsstillende faglige, pedagogiske og administrative krav forskriften stiller.

Undervisningsplanen må være godkjent før undervisningen settes i gang. Når undervisningsplanen er godkjent blir lærestedet registrert i Statens vegvesen elektroniske register (tidligere Trafikkskole, sensor og kursarrangørregister (TSK- registeret)) som gir tilgang til elektronisk innmelding om hvilken modul eleven har gjennomført.

Tilpassing av lærestoff

Lærestoffet skal tilpasses den enkelte yrkessjåfør, gruppe av yrkessjåfører og/eller bedriftens behov for kompetanseheving vurdert ut fra helse, miljø og trafikksikkerhetsperspektiv.

Selv om lærestedene fritt kan velge å vektlegge emner innen de enkelte modulene, har Vegdirektoratet likevel valgt å legge føringer på emner innenfor modulene 2, P5, G5 og 6.

Som et ledd i trafikksikkerhetsarbeidet er det i føreropplæringen innført obligatoriske kurs i lastssikring og ulykkesberedskap for nye tungbilførere. For at eksisterende yrkessjåfører også skal bli tilført denne kompetansen, skal disse emnene inngå som fastlagte timer i etterutdanningen.

I modul 2 skal også emner som ergonomi og helse samt kriminalitet og smugling inngå. I tillegg skal utdanningen fremme optimal utnyttelse av tunge kjøretøy gjennom å bevisstgjøre føreren om de påvirkningsmulighetene vedkommende har på miljøet. Derfor er det også fastsatt et bestemt timetall for denne delen av etterutdanningen.

Hvordan det enkelte lærested vil organisere sin etterutdanning, vil framkomme av undervisningsplanen.

HØRING AV YRKESJÅFØRFORSKRIFTEN

§54 Gebyr

§ 54 tredje ledd endres og foreslås å lyde

Selv om fristen for avbestilling er utløpt kan gebyr for unnlatt oppmøte frafalles av regionvegkontoret dersom det *framlegges* legeattest eller dokumentasjon for andre forhold som gjør det rimelig å frafalle gebyret.

Vedlegg 1 § 5 Yrkessjåførbevisets bakside

Vedlegg 1 § 5 første ledd, andre punktum endres og foreslås å lyde

Av bevisets bakside skal det *framgå* gjennom fellesskapskode 95 for hvilke førerkortklasser innehaveren innehar yrkessjåførkompetanse og når kompetansen utløper.